

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 09.02.2011
Sayı: 450

10/1070 9.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de son yıllarda üretilen narenciye'nin önemli bir kısmında uygulanan yanlış politikalardan dolayı pazarlama sorunları yaşanmakta, ürünler ağaçlarda kalmaktadır. Piyasada oluşan fiyat dalgalanmalarına karşı önlem alınmaması nedeniyle üreticilerimiz büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Ülkemizin yaş meyve ve sebze ihracatının yarıya yakınının narenciyeden karşılanıyor olması narenciye üretiminin Türkiye açısından önemini ortaya koymaktadır.

Ülkemizde yaklaşık 100 bin hektara yakın alanda narenciye üretimi yapılmakta, toplam narenciye'nin yüzde 70' inden fazlası Çukurova bölgesinde üretilmektedir. Çukurova bölgesi ekonomisi için çok önemli bir yere sahip olan narenciye üretiminde girdi fiyatlarının yüksekliği başta olmak üzere, yanlış ihracat politikaları ve iç talep yetersizliğinden kaynaklı bir dizi sorun bulunmaktadır.

Bu nedenlerle, narenciye üreticilerimizin piyasada oluşan fiyat dalgalanmalarından korunması ve narenciye ihracatında ülkemizin potansiyelinin değerlendirilmesi ile ilgili sorunların tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. HULUSİ GÜVEL - ADANA
2. KEMAL DEMİREL - BURSA
3. YAŞAR AĞYÜZ - GAZİANTEP
4. SELÇUK AYHAN - İZMİR
5. ALİ OKSAL - MERSİN
6. GÜROL ERGİN - MUĞLA
7. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
8. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
9. EŞREF KARAIBRAHİM - GİRESUN
10. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
11. ALGAN HACALOĞLU - İSTANBUL
12. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
13. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
14. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
15. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
16. HİKMET ERENKAYA - KOCAELİ
17. ŞAHİN MENGÜ - MANİSA
18. ALİ İHSAN KÖKTÜRK - ZONGULDAK
19. MEHMET FATİH ATAY - AYDIN
20. HÜSEYİN TAYFUN İÇLİ - ESKİŞEHİR
21. RAHMİ GÜNER - ORDU
22. FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU - MALATYA
23. ALİ ARSLAN - MUĞLA
24. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
25. OSMAN KAPTAŇ - ANTALYA
26. BÜLENT BARATALI - İZMİR
27. BİRGEN KELEŞ - İSTANBUL
28. AHMET TAN - İSTANBUL
29. ATİLA EMEK - ANTALYA
30. NECLA ARAT - İSTANBUL
31. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
32. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR

Gerekçe;

Türkiye yıllık 3 milyon ton civarında üretim ile dünya narenciye üretiminde ilk on ülke arasında yer almaktadır. Bu üretim miktarının ancak üçte bir ihraç edilebilmekte kalan kısmı iç piyasaya sunulmaktadır.

Ülkemizin narenciye ihracatında diğer ülkelerle rekabet edebilirliğinin artırılması için ton başına verilen teşviklerin üreticiler açısından yeterli bir noktaya getirilmesi gerekmektedir. Öte yandan iç piyasada fiyat istikrarının sağlanması, ürünün bahçe fiyatı ile market fiyatı arasındaki uçurumun kapanması, narenciye ürünleri için tanıtım grupları oluşturulması son derece önemlidir.

İhracat yapılan ülkelerin sayısının artırılması ve yapılan ihracat miktarının yükseltilmesi gereği vardır. İhracatı olumsuz etkileyen faktörlerin başında gelen zirai ilaç kalıntısı konusunda üreticilerin eğitilmesi ve denetim mekanizmalarının işletilmesi zorunludur. İhracatın artırılması için etkin ve iyi işleyen bir pazarlama organizasyonuna ihtiyaç olduğu açıktır. Bunu gerçekleştirmek için Devlet kurumları öncü rol üstlenmelidir.

Özellikle 2010-2011 sezonunda narenciye ürünleri maliyetinin altında fiyata alıcı bulduğundan dalında kalmıştır. Mazot, gübre, sulama ve işçilik maliyetlerinin sürekli yükselmesine rağmen narenciye fiyatları bir önceki yılın altına inmiş, üretici bu sezonu da zararla kapatmak zorunda kalmıştır. Narenciye üreticisi açısından bir sahipsizlik söz konusudur. Üreticinin hak ettiği geliri elde edebilmesi bakımından girdi fiyatlarının aşağı çekilmesi büyük rol oynayacaktır. Narenciye üretiminde bahçe oluşturma ve bakım masrafları yüksektir. Öte yandan yeni dikilen narenciye ağaçlarının meyve vermesi beş altı yıl almakta büyük ölçüde yatırım yapıldığından ürün profili kısa dönemde değiştirilememektedir.

Üretilen narenciyenin üçte ikilik kısmının iç pazarda tüketildiği göz önüne alınarak iç pazara yönelik stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir. Bunun için üretici örgütlerinin temel beklentisi narenciyenin Hal Yasası kapsamı dışına çıkarılmasıdır. Üreticiden tüketiciye kadarki süreçte aracılardan yüksek kâr elde ettiği bilinmektedir. Narenciye ürünleri Hal Yasası kapsamı dışına çıkarılırsa market fiyatını aşağı çekmek ve talebi artırmak mümkün olabilecektir.

Narenciye sektöründe üreticiler lehine sürdürülebilirliğin sağlanması için temel girdiler konusunda destek sağlanması gereği vardır. Bu önleme paralel olarak kooperatifler ve üretici birlikleri Devletçe desteklenmeli ve özendirilmelidir. Yurtiçi talebi artırmak için tanıtım ve reklam kampanyaları düzenlenmelidir.

İşleme sanayi yatırımları desteklenmelidir. Hastalık ve zararlılarla mücadelede dış pazarların karantina uygulamaları ve üst kalıntı sınırları göz önünde bulundurulmalıdır.

Yukarıda sayılan gerekçelerle narenciye üreticilerinin yaşadıkları sorunların ve bu ürünlerin ihracat politikasında var olan eksikliklerin saptanması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısını taşımaktayız.